

ELTÉRÜLŐ TEREK

Ha elfogadjuk a társadalmi viszonyok által belakott és értelmezett terek sokféleségét, akkor a közöttük esetlegesen fennálló viszonyokra is rákérdezhetünk: folytonosságaikra, elkülönüléseikre, párhuzamosságaikra. Az itt következő írások középpontjában elsősorban azon térbeli egymásba játszások állnak, amelyek a mindennapi tapasztalatok szintjén jelentenek kihívást a földrajzi jelentésalkotás korábbi – például nemzetállami vagy kelet–nyugati oppozícióra épülő – paradigmái számára.

A világzenei mező, mint globálkapitalista piac, olyan termékeket hoz létre és tart mozgásban, amelyek elsődlegesen nem valamilyen sajátos formát vagy stílust képviselnek, hanem valamilyen nem nyugati lokalitást, ahonnan származnak – így teremtve kétértelmű kapcsolatot a másik elismerését hirdető posztkolonializmus mint értékrend és a kulturális másságot termelő és áruba bocsátó iparág között. Az internetes GóbéPortál körül szerveződő székely ökokezdemenyezés – a nemzetépítő nacionalista mozgalmak mitizált föld-, illetve hazakoncepcióitól eltérő módon – otthonosan mozog mind a virtuális, mind a globálkapitalista térben. A média önleírásai ma egy minden valós térről egyre inkább leszakadó, önreferenciális médiateret különítenek el, nem csak elméletben lépve túl a kép és ábrázolt valóság bináris logikáján. A két bemutatott képzőművészeti installáció pedig a „természethez” szokásosan asszociált jelentéseket a művészi munka tárgyaként kezeli.

Végül egy elméleti megközelítést mutatunk be, amely arról a tapasztalatról kísérel meg számot adni, ahogy a kulturális antropológia szembesülni kényszerült a kultúra helyhez kötöttségének relativizálódásával. Amikor a hely szelleme kiszabadul a palackból.

